

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **X. S.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2020, č. j. OAM-465/LE-LE05-LE05-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 3. 2021, č. j. 30 Az 2/2020 - 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 1. 2020, č. j. OAM-465/LE-LE05-LE05-2019, (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu z 31. 10. 2019 jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeným rozsudkem ze dne 2. 3. 2021 zamítl následnou žalobu proti rozhodnutí žalovaného (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podává proti výše uvedenému rozsudku včasnou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud toliko zopakoval závěry správního orgánu, aniž by řádně přezkoumal zákonnost jeho postupů. Jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné a žalobní námitky zůstávají stále relevantní i v řízení o kasační stížnosti.

[4] Stěžovatel dále namítá nesprávnou aplikaci zákona o azylu ze strany krajského soudu a správního orgánu, neboť ty nereflektovaly jeho zcela atypickou situaci. Stěžovatel je kosovský Albánc. Obává se pronásledování z náboženských důvodů, jelikož před mnoha lety konvertoval od islámu ke katolicismu. Tvrdí, že mu hrozí, že ho kosovské státní orgány nebudou schopny ochránit před nestátními aktéry a jejich vydíráním; samy totiž intervenují v neprospěch vyznavačů křesťanské víry. Stěžovatel upozorňuje, že ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států vyplývá, že pronásledování z důvodu náboženského vyznání je v zemi jeho původu značným problémem. Sám ve své výpovědi před správním orgánem uvedl, že se ze strany kosovských Albánců muslimského vyznání již setkal s pronásledováním, a to až v Chorvatsku. Pokud správní orgán ze shromážděných materiálů neuměl určit konkrétní a reálné hrozby, nemůže to být kladeno k tíži stěžovateli, který všechny hrozby vysvětlil a konkretizoval. Pokud o nich správní orgán nebyl přesvědčen, měl je podrobit podrobnějšímu dotazování při pohovoru. Stěžovatel v té souvislosti upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36.

[5] Stěžovatel dále namítá, že z nashromážděných podkladů vyplývá, že mu v Kosovu hrozí újma a perzekuce. Správní orgán a krajský soud přitom na stěžovatele kladou nepřiměřené důkazní břímě, které neodpovídá standardům judikatury Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel dále upozorňuje na porušení čl. 4 odst. 3 směrnice Rady Evropské unie 2004/83/ES. Krajský soud se podle stěžovatele zároveň nvyořádal s námítkou porušení zásady materiální pravdy (správní orgán nezohlednil a neprokázal individuální situaci stěžovatele a jeho rodiny). Stěžovatel proto uzavírá, že jeho žádost nebyla nedůvodnou ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti trvá na tom, že se při posuzování žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti a řádně zjistil skutečný stav věci. Odkazuje na své vyjádření k žalobě a uvádí, že se plně ztotožňuje s odůvodněním rozsudku krajského soudu. Podotýká, že obava stěžovatele z hrozeb v souvislosti s náboženskou konverzí je zcela nedůvodná. K vyhrožování kvůli konverzi dle jeho výpovědi docházelo pouze v roce 2007 v Chorvatsku; sám uvedl, že v Kosovu žádné potíže neměl; katolické náboženství nepraktikuje a konvertoval pouze kvůli tehdejší chorvatské přítelkyni. Z podkladů vyplývá, že v Kosovu k pronásledování ani diskriminaci katolíků nedochází. Jisté napětí se týká pouze vztahů mezi muslimskou většinou a srbským pravoslavným obyvatelstvem. Stěžovatel neprokázal, že by v Kosovu pocítoval odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 zákona o azylu či že by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, proti němuž by mu nebyla poskytnuta ochrana podle § 2 odst. 5 zákona o azylu; tedy že by Kosovo v jeho případě nebylo možné považovat za bezpečnou zemi původu.

[7] Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Před zahájením meritorního přezkumu se Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce,

pokračování

pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[10] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem pojmu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu platí, že jako zjevně nedůvodná se zamítne *žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*. Podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, mezi tyto země patří i Kosovo. Oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS).

[12] Nejvyšší správní soud připomíná, že mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu.

[13] Rozsudek krajského soudu se přezkoumatelným způsobem vypořádává s žalobní argumentací stěžovatele. Prizmatem závěrů namítaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 - 36, nelze ani rozhodnutí žalovaného nic vytýkat. Rozhodnutí žalovaného je rádně a přesvědčivě odůvodněno a doplněno o potřebné podklady o aktuální situaci v Kosovu. Žalovaný dostatečným způsobem zjistil skutkový stav. V nyní projednávané věci navíc stěžovatel pochází z bezpečné země původu a jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná (v citované věci pocházel žadatel z ruského Dagestánu), takže bylo na něm, aby unesl důkazní břemeno, že v jeho případě Kosovo za takovou zemi považovat nelze. Stěžovatel však důkazní břemeno neunesl. Nevyužil možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním, nenavrhl doplnění podkladů ani nevyslovil žádné námitky. Podle protokolu o seznámení stěžovatele s podklady rozhodnutí stěžovatel za přítomnosti tlumočnicka toliko sdělil, že nechce zpátky do Kosova, neboť se tam bojí vrátit, a nic dalšího nechce uvádět.

[14] Stěžovatel ve své kasační stížnosti neuvedl, v čem spatřuje její přijatelnost. V řízení nebyla nastolena žádná právní otázka, k níž by se soud musel vyjádřit v zájmu sjednocování judikatury,

najevo nevyšla ani žádná jiná skutečnost, která by svým významem podstatně přesahovala zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozsudku či postupu, který vedl k jeho vydání, ani žádné hrubé či excesivní vady, které by eventuálně rovněž mohly vést k závěru o přijatelnosti kasační stížnosti. Rozsudek krajského soudu nijak nevybočuje z předepsaných standardů, vypořádání žalobních námitek odpovídá mírou své konkrétnosti námitkám samotným.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu napadeného rozsudku a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28).

[17] Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu